

REGTECH: МАКРОЕКОНОМІЧНИЙ ТРЕНД ТА ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ

Кузьмук Ігор Ярославович

*кандидат економічних наук, доцент,
асистент кафедри економічної теорії,
менеджменту і адміністрування,*

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Глобальне розширення використання та впровадження онлайн та цифрових фінансових послуг мало великий вплив на різні галузі, особливо під час пандемії COVID-19. Збільшення витрат на виконання регуляторних вимог для фінансових послуг стало причиною поширення RegTech. Зростаюча потреба у рішеннях RegTech пояснюється стрімким зміцненням регулятивного нагляду у фінансових послугах після фінансової кризи, що призвела до понад 60% зростання в роздрібних і корпоративних банках. Рішення RegTech, як правило, є ефективними і відносно доступними з точки зору витрат. Крім того, зростаюча популярність регуляторних пісочниць дозволила компаніям RegTech розробляти нові та вдосконалені регуляторні рішення для фінансових гравців, що сприятиме росту глобального ринку RegTech у найближчі роки. Ще однією з головних причин, яка сприяла росту ринку, були низькі вхідні бар'єри. Хоча ринок регтех-технологій поки що знаходиться на ранній стадії розвитку його потенціал заслуговує на увагу.

Регуляторні технології дозволяють автоматизувати та оптимізувати процеси, пов'язані з регулюванням та відповідністю, що дозволяє фінансовим установам збільшувати ефективність та скорочувати витрати на регулювання та відповідність. Регулятори також підтримують використання Regtech, оскільки це допомагає їм збільшувати ефективність нагляду та контролю.

RegTech (Regulatory Technology) – використання технологій для виконання регуляторних вимог у фінансовому секторі. RegTech, або регуляторні технології, використовуються для автоматизації та поліпшення регуляторних процесів у фінансовій сфері за допомогою технологій. Це означає впровадження технологій для моніторингу, звітності та забезпечення відповідності. В Нацбанку пояснюють, що RegTech допомагає створити ефективну та високотехнологічну систему для виконання вимог учасниками фінансового сектору. Ця система може включати такі інструменти: аналіз законодавства та нормативного регулювання; перевірку «стану здоров'я» управлінської інформації; аналіз звітів про транзакції; дослідження нормативних звітів; моніторинг

активностей; навчання, кейс-менеджмент та зберігання даних щодо ризиків [1, с. 86].

RegTech може включати в себе використання штучного інтелекту, блокчейн-технологій, аналітики даних та інших інноваційних рішень для автоматизації процесів моніторингу, збору та аналізу даних, а також забезпечення відповідності регуляторних вимог.

Регуляторні технології є важливим компонентом відповідності та ризик-менеджменту для фінансових установ, таких як банки, страхові компанії, платіжні системи та інші. Це дозволяє їм зменшувати витрати та збільшувати ефективність у виконанні регуляторних вимог, а також забезпечувати високу якість послуг для клієнтів.

Сьогодні більшість фінансових установ, які використовують RegTech, вказують на те, що найбільш успішними та ефективними вирішеннями є ті, які відповідають наступним вимогам:

- забезпечують можливість роботи з великими обсягами даних в режимі реального часу;
- гарантують незмінність достовірності даних для прийняття рішень;
- забезпечують оптимальне співвідношення між ризиком, компромісом та винагородою;
- інтегруються з існуючими системами установи;
- мають зручний для користувачів інтерфейс.

В Україні зараз є великий попит на регуляторні послуги, оскільки уряд продовжує впроваджувати нові нормативні акти та регуляторні вимоги в різних галузях.

Використання RegTech в Україні має безліч переваг:

- перш за все, це забезпечення ефективного співробітництва з регуляторами. RegTech може допомогти фірмам зрозуміти та дотримуватися регуляторних вимог, а також забезпечити ефективну взаємодію з регуляторами, що дозволить зменшити ризики несприятливих рішень з їх боку;
- крім того, зниження витрат на відповідність з регуляторними вимогами, оскільки дозволяє автоматизувати більшість процесів та забезпечує швидку і точну оцінку відповідності;
- зниження ризику порушення правил, оскільки він дозволяє автоматизувати процеси та забезпечує точність та консистентність даних;
- запобігання шахрайству, відмиванню грошей та фінансуванню тероризму;
- забезпечення більшої прозорості та довіри в сфері фінансових послуг, що підвищить конкурентоспроможність України на міжнародному ринку;
- управління ризиками та зниження кількості помилок, пов'язаних з невідповідністю з регуляторними вимогами [2, с. 91–92].

Отже, використання RegTech в Україні має великий потенціал і може стати важливим фактором для розвитку економіки та підвищення довіри в сфері фінансових послуг. Безумовно, постійний процес розробки та впровадження регтех-рішень є складним завданням. Однак наразі він стає нагальним, особливо з урахуванням того, що регулятор постійно встановлює нові правила через економічні зміни пов'язані із війною. Підвищення рівня використання регуляторних технологій принесе користь всім сторонам, від НБУ до споживачів. Але для цього ключовою є співпраця між банками, фінансовими агентами, компаніями та регуляторами, а також готовність змінювати політику на користь усіх зацікавлених сторін.

Список використаних джерел:

1. Zolotoverkha A., Kraus N., & Kraus K. Цифровізація банківських інституцій в умовах глобальної трансформації фінансового сектору. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2023. No. 2(12). P. 82–94. URL: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/227>
2. Крупка М.І., Демчишак Н.Б., Щуревич О.І. Розвиток фінтех- екосистеми в Україні: співпраця між стейкхолдерами в умовах цифрового суспільства. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2023. № 28(56). С. 86–95.